

# Czesław Potemski

---

## Nowy Jasiniec, gm. Koronowo, woj. bydgoskie

---

Informator Archeologiczny : badania 10, 275-276

---

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**NIEPOŁOMICE**  
woj.krakowskie

**P.P.Pracownie Konserwacji  
Zabytków - Pracownia Archeo-  
logiczno-Konserwatorska  
Oddziału w Krakowie**

**Badania prowadziły mgr Krystyna Kruczek i mgr Ewa  
Kwaśniewska. Finansowało Kierownictwa Odnowienia  
Zamku Królewskiego na Wawelu. Drugi sezon badań.  
Zamek. Późne średniowiecze i okres nowożytny.**

**Badaniami , których zadaniem było ustalenie istnienia średnio-  
wiecznych fortyfikacji zamkowych, objęto otoczenie zamku. W tym ce-  
lu przedłużono na zewnątrz zamku ciągi wykopów wykonane w roku  
1975. Przeprowadzone prace nie potwierdziły istnienia jakichkolwiek  
umocnień obronnych, natomiast potwierdziły istnienie dwu poziomów  
użytkowych: średniowiecznego i renesansowego datowanych ceramiką.  
Zebrano dużą ilość materiału zabytkowego głównie fragmenty ceramiki  
XIV-XVI wiecznej.**

**Badania będą kontynuowane.**

**NOWOGROD**  
woj.lomżyńskie  
Stanowisko 6

**patrz  
wczesne średniowiecze**

**NOWY JASINIEC, gm.Koronowo**  
woj.bydgoskie

**Muzeum Okręgowe  
w Bydgoszczy  
Klub Archeologii  
Podwodnej "Tryton"**

**Badania prowadził mgr Czesław Potemski i Klub Archeo-  
logii Podwodnej "Tryton". Finansował WKZ w Bydgosz-  
czy. Osadnictwo średniowieczne.**

**Przeprowadzono badania podwodne przy zachodnim brzegu Je-  
ziora Zamkowego, u podnóża ruin zamku w Nowym Jasińcu. Zamek zos-  
tał zbudowany w drugiej połowie XIII wieku przez książąt pomorskich.  
Na początku XIV wieku Krzyżacy zaadaptowali go na zamek graniczny.  
W roku 1454, na początku wojny XIII-letniej, wszedł w skład dóbr  
królewskich i był siedzibą starostów jasinieckich. Po rozbiorach**

został zamieniony na zbór ewangelicki, a od roku 1846 popadł w ruinę.

Penetracje podwodne, ponawiane kilkakrotnie od roku 1973, przyniosły szereg cennych znalezisk jak: maczuga dębowa wczesnośredniowieczna, broń skałkowa i bełty kuszy.

Przed przystąpieniem do systematycznych prac podwodnych, odcinek jeziora między zamkiem, a resztkami konstrukcji kamiennej o charakterze najpewniej obronnym /znajdującej się na środku jeziora/, podzielono na sektory i działki. Odkryto 23 bełty do kuszy przy czym w trzech przypadkach zachowały się nie tylko groty drzewca, ale i lotki z cienkich płytek drewnianych, utrzymujące bełt w czasie lotu w odpowiednim położeniu. Wycięcia w drzewcach na osadzenia lotek były wykonane ukośnie, co w czasie lotu nadawało bełtowi ruch obrotowy i wzmagало skuteczność uderzenia. Część żelaznych grotów bełtów posiada trzpienie wbite w drzewce, inne mają tuleje. Liście grotów są w przekroju zazwyczaj romboidalne, czasami cylindryczne. Mają kształt wydłużony, wysmukły, bywają też masywne i krótkie. Drzewca bełtów są również bardzo zróżnicowane. Bełty pochodzą z XIV i XV wieku, zapewne z okresu walk o zamek między Polakami a Krzyżakami. Zachowały się dzięki zaleganiu w mule.

Odkryto także kilkadziesiąt przedmiotów drewnianych: splotki, podeszwę buta, fragmenty łuku i niektórych części kuszy. Odkryto ciężarki do obcinania sieci rybackich, malowane kafle, ołowiany przedmiot, który był prawdopodobnie pieczęcią oraz kilkaset fragmentów ceramiki średniowiecznej, w tym kilka nawiązujących do wczesnego średniowiecza.

Równolegle z badaniami podwodnymi Muzeum Okręgowe w Bydgoszy prowadziło sondażowe badania naziemne.

Badania będą kontynuowane.

NOWY WIŚNICZ - ZAMEK  
woj. tarnowskie

P.P. Pracownie Konserwacji  
Zabytków - Pracownia Archeo-  
logiczno-Konserwatorska  
Oddziału w Krakowie

Badania prowadził mgr Eligiusz Dworaczyński. Finansowało Kierownictwo Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu. Siódmy sezon badań. Zamek /XV-XVI w./.

Kontynuowano prace archeologiczne w zachodniej partii dziedzińca zewnętrznego oraz w kordegardach bastionu północnego. Eksplorowano głównie warstwy kulturowe powstałe w trakcie funkcjonowania